

Začetek uradnih odnošajev med Jugoslavijo in Rusijo

Pomembne zdravice našega trgovinskega in sovjetskega poslanika ob slovesnem uveljavljanju prve trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Sovjeti

Belgrad, 1. jun. AA. Včeraj ob 16 je Nj. Vis. knez namestnik sprejel v Belem dvoru v avdienco Anatolija Josipoviča Lavrentijeva, sovjetskega poslanika v Sofiji.

Belgrad, 1. junija. m. Na čast sovjetskemu poslaniku Lavrentijevu in ostalim članom sovjetskega zastopstva, ki je iz Sofije prispelo v Belgrad zaradi izmenjave odobritvenih listin za trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo, je trgovinski minister dr. Ivan Andres pridobil sredi slavnostno večerjo v hotelu na Avali. Pred večerjo se je poslanik Lavrentijev z vsemi člani sovjetskega zastopstva poklonil na grobu

Neznane vojaka na Avali.

Med večerjo je naš trgovinski minister dr. Andres pozdravil sovjetskega ministra Lavrentijeva s tole zdravico:

»Gospod minister! Obnovo gospodarskih odnošajev med Sovjetsko Rusijo in kraljevino Jugoslavijo smo tudi mi pozdravili kot važen in vesel dogodek. V dejstvu, da se je vzpostavila medsebojna trgovina, smo videli okno, ki odpira nove poglede za našo izmenjavo in za ves naš gospodarski razvoj, kateremu sedanjé izredne razmere delajo toliko ovir. Med Sovjetsko Rusijo in Jugoslavijo so široke možnosti za izmenjavo blaga. Sovjetska Zveza lahko v veliki meri spremeni sedanji ustroj naše zunanje trgovine ne samo kot dobaviteljica raznih surovin: petroleja, bombaža, železa in drugega, temveč tudi kot dobaviteljica strojev vseh vrst in industrijskih predelanih izdelkov. Od svoje strani mi lahko uvažamo v Sovjetsko Zvezo mnogo poljedelskih, rudarskih in manufakturnih izdelkov.

Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo z dne 11. maja t. l. predstavlja ugodno podlago za delo. Na nas je zdaj, da tej pogodbi damo popolno važnost in da izkoristimo vse možnosti za izmenjavo blaga.

Toda tako pogodbo so pri nas ocenjevali ne samo z gospodarskega, temveč tudi s političnega stališča. V njej je naše ljudstvo videlo davno željo po obnovi odnošajev z velikim ruskim narodom, s katerim ga vežeta ne samo sorodna kri in jezik, temveč tudi kulturna izročila in spomini na sodelovanje v preteklosti.

Na čelo pogodbe smo napisali, da začenjamo obnovo trgovinskih odnošajev z željo, da ustvarimo trajne pogoje za prijateljstvo in sodelovanje med obema državama in njunimi narodi. Vse naše kmetsko ljudstvo želi, da vidi čimprejše uresničenje teh pogojev in obnovo prijateljskih vezi z ruskim kmetičkim in delovnim ljudstvom.

V tem znamenju dvignem čašo za vaše zdravje in za srečo našega velikega naroda.

Na zdravico ministra dr. Andresa je odgovoril sovjetski poslanik Lavrentijev z naslednjimi besedami:

»Z zadovoljstvom sem vzel na znanje željo, sporočeno od vaše strani, gospod minister, ter vas s svoje strani naprošam, da sprejmete moje prisrčne čestitke ob izmenjavi odobritvenih listin sporazuma, sklenjenega 11. maja t. l. med Jugoslavijo in med SSSR. Dovolite mi, da poudarim svoje osebno zadovoljstvo, da se mi je nudila prilika za obisk v jugoslovanski prestolnici. Izkoristim to priliko, da izrazim svojo globoko zahvalo vam gospod minister, za vaše prisrčne želje in da izrazim svoja prijateljska čustva, dvignem čašo za okrepitev naših medsebojnih vezi za napredek narodov naših držav.

Večerja se je nato nadaljevala ter je potekala v najlepšem razpoloženju. Člani sovjetskega zastopstva bodo današnji dan porabili za izlete izven Belgrada.

Z izmenjavo odobritvenih listin trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo, je ta pogodba začela veljati ter se bodo zdaj pričela izvajati njena določila. Tako je v najkrajšem času treba pričakovati, da bo prišlo v Belgrad stalno sovjetsko trgovinsko zastopstvo in da bo imenovana naša delegacija, ki bo odšla v Moskvo.

Uveljavljanje pogodbe med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo pomeni začetek uradnih odnošajev med obema državama, kar bo vsekakor imelo za posledico tudi, da se bodo odnosi stalno poglobljali ter dovedli do vpustitve tudi diplomatskih odnošajev med Jugoslavijo in Rusijo.

Nemška poročila o hudih bojih pri Dunkerqueu

Glavni stan nemške vojske, 31. maja. DNB: Medtem ko je jedro francoskih čet v severozahodni Franciji zdrobljeno ali ujet, se posamezni razbiti in obkoljeni oddelki še zmerom upirajo. Ta odpor bo v najkrajšem času strl. V teku je nemški napad na ostanke angleške vojske zahodno od Dunkerquea. Tu se sovražnik najhuje upira, da bi se rešilo na ladje čim več vojakov, čeprav brez vojnega materiala. Angleške čete, ki so bile obkoljene pri Cassellu, so se skušale prebiti proti severu in smo jih pri tem zdrobili. Večji del nemških divizij v pokrajini Artois in v Flandriji je prost za nove naloge. Stevilo ujetnikov in količina vojnega plena, ni še niti približno ugotovljena. Delovanje letalstva je bilo 30. maja zaradi slabega vremena znatno ovirano, kljub temu so letala izvedla napad na pristanišče naprave pri Dunkerqueu. Nemška vojna mornarica je prevzela obrežno obrambo ob vsej holandski obali in tistega dela belgijske in francoske obale, ki je v nemških rokah. Nekemu nemškemu bojnemu čolnu se je posrečilo pred belgijsko obalo

torpedirati in potopiti neki sovražni rušilec. V noči z 30. in 31. maj so britanska letala spet izvedla v severni Nemčiji napad brez načrta na nevojake cilje. Povzročila niso nobene posebne škode. V južnem Holsteinu smo zbili neko sovražno letalo, na severnem Francoskem je pa sovražnik izgubil tri francoska letala, a pred Stavengejem eno britansko vojno letalo. Dve nemški letali pogrešajo.

Nekje ob Renu, 1. junija. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da je umik angleških in francoskih čet v severni Franciji olajšan zaradi megle, ki predstavlja ovire za nemško letalstvo. Razen tega je umik francoskih čet olajšan že zaradi poplavl, ki so nastale zaradi odprtja zapornic ob kanalih in rekah, tako da se nemške oklopne enote na tem terenu ne morejo gibati in prispeti do Dunkerquea. Včeraj popoldne je prispelo več kolon oklopnih enot, ki so jih Nemci zgradili posebno za borbo v poplavljenih krajih Nizozemske.

Zavezniki poročajo o zasedbi Abbevilleja in o uspešnem predoru na srednji Sommi

London, 1. junija. o. Ladje za ladjo polne vojaštva prihajajo v angleške luke iz Dunkerquea. Angleško-francoski umik iz Dunkerquea poteka v popolnem redu. Pod okriljem vojne mornarice in letalstva je dana možnost umikajočim se četam, da se vkrcavajo na pripravljene ladje. Angleška in francoska letala neprestano bombardirajo nemške

čete in transporte tako, da onemogočajo prodor do Dunkerquea. Voda, katero so izpustili iz reke Aisne je ustavila vse nemške motorizirane nemške čete in tvori v štirikotno naravno obrambo ozemlja okoli Dunkerquea.

Francoske čete so včeraj izvedle hud napad na mesto Abbeville in ga po trdovratnem in silnem boju zavzele. Več sto nemških vojakov so zajeli in dobili večje množine vojnega materiala. Na tem delu bojišča so se prvič spoprijele nemške in francoske pehotne čete. Kakor pripovedujejo Francozi, današnje nemške čete niso takšne, kakor so bile leta 1914.

Francozi so dosegli še en uspeh, ko so prekorčili na nekem mestu reko Somme ter zavzeli nekaj nemških postojank.

Cete, ki se bore na severu, so v veliki meri pripomogle francoski vojski ob Sommi, da se je popolnoma preuredila in utrdila svoje postojanke. Angleška in francoska letala so včeraj pri Dunkerqueu sestrelila 12 nemških letal, medtem ko so zavezniški izgubili samo eno letalo. Angleška letala pa so bombardirala več mest v severozahodni Nemčiji.

Na Sommi francoske čete srdito napadajo v pokrajini okoli Amiens, edini most, ki ga drže Nemci. Francoski napadi so tudi ob ustju Somme, kjer so francoske čete prekorčile reko na severu po zelo uspešnih borbah. Na tem odseku so Francozi zasedli skoraj vso pokrajino z Abbevilom vred.

Armadi generala Prioux, ki je bila že skoraj obkoljena pri Lilleu, se je posrečilo prebiti nemški obroč, večina čet se je rešila proti Dunkerqueu med silovitimi boji, toda v redu. General Prioux je sam poveljeval obrambi, ki je varovala umik jedra njegove vojske.

Novo Mussolinijevo pismo Rooseveltu

Washington, 1. junija. o. Tajnik predsednika Roosevelta Early je izjavil zastopnikom tiska, da je predsednik dobil novo poslanico od predsednika italijanske vlade Mussolinija. Mussolini je poslal to poslanico na osnovi neprestane izmenjave mnenja med predsednikom Rooseveltom in poglavarji tujih vlad.

Domnevajo, da je Mussolini poslal Rooseveltu predlog, naj bi po končani bitki v Flandriji posredoval za sklenitev miru s Francijo.

Pogajanja med Anglijo in Italijo so se razbila

London, 1. junija. AA. Reuter: Italija je ustavila pogajanja za sklenitev sporazuma o kontroli nadzorstva nad morskimi tihotapstvom. Vest o ustavitvi teh pogajanj je povzročila v Londonu presežnečenje, ker je bil sporazum v načelu tako rekoč že gotov.

Norveška

pooblastilo, da eklektične potrebne pogodbe. Palje naj zbornica odobri, da smem poklicati v aktivno vojaško službo tako številno rezervno vojsko, kolikor bo potrebno, da ohranimo svojo nevtralnost in varujemo državno obrambo.

Položnice so priložene današnji številki »Slov. doma«. Vse naročnike prosimo, da z njimi poravnajo tekočo in zaostalo naročnino.

Vesti 1. junija

Gospodarska pogajanja z Nemčijo so se končala zadovoljivo, kar vzbuja upanje, da bosta Jugoslavija in Nemčija tudi v bodoče plodno gospodarsko sodelovali, saj naša država pošilja polovico svojega izvoza v Nemčijo in več kakor polovico od tam uvažata. Tako izjavo je dal naš zunanji minister dr. Cincar Marković, ko so se po treh tednih končale v Belgradu seje stalnega jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora.

Francosko vojno ministrstvo odločno zavrača vse vesti, ki jih je med ljudi razširila nasprotna propaganda o tem, da bi bila generala Gamelin in Corap ustreljena.

1.300.000 francoskih in angleških vojakov mora biti na italijansko-francoski meji v Alpah, v Tunisu, Siriji in Egiptu zaradi Italije. To bo odločilno vplivalo na izid sedanje vojne.

Niti Nemčija, niti Italija, niti madžarska ne mislijo motiti dosedanjega miru na Balkanu, zatrjujejo madžarski listi po vesteh iz Rima in hvaležno modro politiko Jugoslavije.

Danes bo v Italiji ustavljen ves avtomobilski promet, da bi prihranili čim več bencina za vojsko.

Izšel je »Obisk« številka 6 z izredno zanimivo in aktualno vsebino v sliki in besedi!

Francoski ministrski predsednik Reynaud je včeraj imel daljši posvet z vrhovnim poveljnikom francoske vojske Weygandom in maršalom Petainom.

V kapeli angleškega kraljevega gradu v Londonu so včeraj krstili drugo hčerko holandske prestolonaslednice.

Angleška vlada organizira izredno obveščevalno službo za primer, če bi sovražnik z bombardiranjem ali s padalci pretrgal brzojavne, telefonske in radijske zveze. V vsaki občini bo ustanovljen poseben občinski obveščevalni odbor.

Ob severni norveški obali je bila potopljena angleška protiletalska križarka »Carlew«. Pri tem je izgubilo življenje 5 mornarjev in štirje častniki.

Uspešno vkrcavanje in odvažanje zavezniške vojske iz Dunkerqueja med neprestanimi napadi nemških letal kaže, da letala ne morejo prizadejati posebne škode ladjam, ki opravljajo to — najtežjo — vojaško nalogo. Nemci so bili prepričani, da so letala kos tudi najmočnejšemu brodogradu, kar so pa zdaj skušnje ovrgle.

Vojaški strokovnjaki nevtralnega svetovnega tiska z največjim občudovanjem pišejo o umiku zavezniške vojske proti Dunkerqueju in pravijo, da ta umik med neprestanim bojem z ogromno sovražno premočjo predstavlja najlepše vojaško dejanje v sedanosti in kaže sposobnost generalov in disciplino vojaštva.

Huda eksplozija je nastala na švedskem letališču v Karlsborgu v srednjem delu države. Štirje ljudje so bili ubiti, več pa ranjenih. Domnevajo, da je eksplozija delo tuje sabotaže.

Ameriška vojna mornarica bo do nadaljnjega ostala v Tihem morju zaradi nevarnosti, da bi Japonci poskusili kaj proti Holandski Indiji.

Ameriško zunanje ministrstvo je poslalo vsem vojskujočim se državam opozorilo, naj dajo potrebno varstvo ameriškim parnikom »Washington« in »Mandhatat«, ki bosta vozila iz Evrope ameriške državljane.

Luksemburški begunci v Franciji so začeli ustanavljati svojo legijo.

Belgijski kralj se je vedel kot pravi častnik, kot plemenit vojak v tem, da je spoznal, da je vsak odpor nekoristen. Belgijskega kralja smo vedno smatrali kot stoočstotnega človeka časti, piše berlinski »Lokal Anzeiger« o udaji belgijske vojske.

Ameriška vlada je poslala tri bojne ladje v evropske vode in sicer na Portugalsko z utemeljitvijo, da mora skrbeti za varstvo ameriških koristi v Evropi.

Švica je odposlala v Združene države skoraj vse svoje zlato in tuji denar. Iz tega se da sklepati, da ne verjame zagotovilom, da bo njena nevtralnost spoštovana.

Boji na Norveškem

Stockholm, 1. junija. o. Sročnje sporočilo norveškega vrhovnega poveljništva pravi: V pokrajini Narvik smo očistili odsek pri Dudenu v Beisfjordu ter ozemlje do Tremena, ob obali Rombakfjorda. Sovražnik je bil preganjan iz vseh teh krajev. Na drugi strani so naše čete dobile v noči med 26. in 27. t. m. povelje, naj se v pokrajini Rana umaknejo na severno obalo Saltenfjorda, v bližini mesta Bodö. Umik naših čet je bil izveden v redu ter je glavni del norveških čet zdaj zbran okoli Foskeja in Fineide vzhodno od mesta Bodö. To mesto Nemci neprestano napadajo z letali, tako da je prebivalstvo pobegnilo. V Bodö so prispela zavezniška ojačenja.

Podpis novega gospodarskega sporazuma med Jugoslavijo in Nemčijo

Belgrad, 1. jun. o. Včeraj je bil podpisan v zunanjem ministrstvu zapisnik o zasedanju jugoslovansko-nemškega stalnega gospodarskega odbora, s čimer so se končala trgovinska pogajanja z Nemčijo. Zapisnik je podpisal z nemške strani nemški poslanik na jugoslov. dvoru v. Heeren in zastopnik voditelja nemške delegacije Bergemann. Z naše strani je podpisal pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilja. Ob podpisovanju so bili navzoči vsi člani nemške in naše delegacije, od Nemcev ravatelj ministrstva Müller, svetnik ministrstva Reinhardt, generalni konzul Hudaček, svetnik ministrstva Karawi, ravatelj Sengen, ravatelj nemške narodne banke Kuhn, generalni ravatelj Rosa in trgovinski ataše v Belgradu Bernbach. Z jugoslovanske strani so bili navzoči: inž. Budisavljevič, pomočnik kmetijskega ministra, Ivo Belin, prvi podguverner Narodne banke,

Svetomir Lazarevič, načelnik zunanjega ministrstva, inž. Milan Manojlovič, načelnik ministrstva za gozdoje in rudnike, Martin Pavlič, načelnik finančnega ministrstva, Ciril Nemec, direktor Prizada, Nenad Pevac, šef oddelka Narodne banke, Mirko Mernolija, referent direktorije za zunanjo trgovino, Milan Kaeč, trgovinski ataše v Berlinu.

S protokolom, s katerim se ureja plačilni in blagovni promet za prihodnje polletje, se ni prav nič spremenila dogovorjena podlaga medsebojnih zamenjav. Obseg trgovine in notranja razporeditev izvoza in uvoza ostanejo isti. Prizadevali so si le, da se pogoji za zamenjavo prilagodijo današnjim razmeram in možnostim, zlasti pa, da se spravi naš promet s Češko na obseg prejšnjih let, kar se bo zgodilo. Razgovori stalnega odbora so potekali v popolnoma prijateljskem duhu in v znamenju medsebojnega zaupanja.

Delo za izpopolnitev ameriške obrambe:

Predsednik Roosevelt zahteva pooblastilo za vpoklic ameriških rezervistov

Washington, 1. junija. o. Predsednik Roosevelt je poslal ameriški zbornici nadaljno poslanico: »Neverjetni dogodki, ki so zadnja dva tedna nastopili v evropski vojni kot posledica uporabe letalstva in mehaniziranih oddelkov, utegnejo rožati posledice za bodoče, zaradi česar je potrebna nova razširitev našega vojaškega programa. Nič ne morem danes več trditi, da bi bilo nemogoče, da se ne samo ena ali dve, marveč vse celine ne bi utegnile zaplesti v svetovno vojno. Modra previdnost zahteva, da bodi ameriška obramba zanesljivejša.

Namen poslanice je doseči razširjenje v obram. proizvodnji, to proizvodnjo olajšati in povečati količino posebnega orožja, ki ga potrebuje vojska in mornarica. Zbornica naj da potrebna dovoljenja za državno obrambo še pred koncem tega zasedanja.

Možnost, da nas zajame vojna, nam še bolj kaže pomanjkljivost v izdelovanju orožja, streliva in vojne opreme. Da pomanjkljivosti odpravimo, je treba imeti časa. Ker pa se je položaj zresnil, je treba začeti z delom takoj. Vprašanje o obrambi naših ustanov in ozemeljske nedotakljivosti, ni vprašanje mož, oboroženih z nezmojljivo voljo. Moderen obramba zahteva, da naj to voljo podpira skrajno izpopolnjen stroj naše industrijske zmogljivosti. Zaradi razširitev našega obrambnega programa, je potrebno, da takoj začnemo z urjenjem novega vo-

jaštva in bivših vojakov, zlasti pa, da pripravimo našo mladino za delo v vojni industriji ter za službo v mornarici in vojski.

Zahteve glede izurjenih ljudi v izpopolnjeni vojni industriji in v razširjeni vojski, bodo vedno večje. Zdaj nimamo tako izurjenih ljudi dovolj za naloge, ki nam je naložena, če hočemo zagotoviti svojo obrambo. Zato moramo izučiti veliko števil ljudi, da bodo ustrezali zahtevam v moderni industriji ter v skrajno mehaniziranih enotah vojske in mornarice.

Za izpopolnitev naše obrambe, moramo docela izkoristiti vse mogoče sile in sposobnosti našega ljudstva, ki so zdaj bile neizrabljene, da izpopolnimo našo oborožitev ter ustvarimo trdno industrijsko podlago za vse obrambne zahteve. Brez tega bi naša obramba v usodnih dneh ne bila taka kakor mora biti. Brez popolnega sodelovanja našega ljudstva, ne bo naša obramba tako neranjiva, kakor državne koristi zahtevajo in kakor mi želimo.

Zaradi tega predlagam, naj se razširi program za izpopolnitev naše obrambe. Zastopnikom vojnega in mornariškega ministrstva ter raznim drugim ustanovam sem že dal navodila glede priprave mladih ljudi za obrambno službo. Potrebno je, da se sklepi zbornice takoj sprejmejo v zakon in da dobi vlada

Lepo uspela šolska predstava v naši Drami:

Ivan Cankar: „Jakob Ruda“

Pred lepo zasledeno gledališko dvorano so snoči dijaki klasične gimnazije v Ljubljani igrali Cankarjevo dramo »Jakob Ruda«. Vse hvalje je vredno v današnjih časih dejstvo, da mladi rod kljub tožbam starejših in kljub raznim »ugotovitvam« o njegovi puhošti in lahkomišelnosti norčavosti, tako lepo preseneti, pokaže tolikšen idealizem in take lepe sposobnosti kakor so to snoči napravili dijaki našega uglednega gimnazijskega zavoda. Veseli smo lahko njihove plemenite prizadevnosti.

V »Jakobu Rudi« ostaja Ivan Cankar pesnik, ki mu zunanji dogodki in dejanje prav za prav ne predstavljata bistvenega integralnega elementa, ampak le nekakšno konkretno, žal res da neizogibno oporišče, na katerem nazorno lahko uveljavi svoje nostalgčne refleksije o krivdi, o pravičnini, o tihoti trpečih, o zlobi, izpričenosti, o šibkosti ljudi, ki v usodni uri spoznajo grozoto svojega ravnanja in se razodenejo za plemenite, v globlji duši nepokvarjene prirode, za grešnike, ki so se obremenili bolj po otroški ponigliavi lahkomišelnosti in prešernosti kakor po resnični hudobiji. Trpek, melanholičen in truden ton leži na tem Cankarjevem delu, in ta lirski, poetični ton, ta posebnost dominante, ki dogajanje jemlje trda, realna zemlja ta ter ga prejaša v pokrajino pesmi, podobe, meditativnega nastrojenja režiserju kakor interpretu tudi nalaga drugačne naloge kakor jo odrska dela običajno nalagajo: predvsem veliko tenkočutnosti za literarno in čustveno lepoto stavka kakor tudi vsake posamezne fraze, prisotnost prav rahlo patetičnega, finega osnovnega nastrojenja, ki daje izražanju potrebno bolj deklamatorsko kakor v pravem pomenu besede igralsko toplino, tiste rekvizite, ki so nujni za dobro recitacijo in zunanje čim polnejšo in razgibanjšo interpretacijo. Osnovni ton vzdusja, ki se na ta način gosti in razločneje opredeljuje iz scene v sceno, iz dejanja v dejanje nosi v sebi prvine, ki imajo

začuda precej skupnega z onimi, kakor jih razbiramo v najlogičnejših odrskih konkretizacijah antičnih dram. Neke, dejali bi skoraj ritualna slovesnost diha iz njega, le da ni toga in veličastna, ampak lirčna. Toda prav kakor nas tam antični tragedisti, da pobožno poslušamo njegove verzice, tako nas tudi tu pesnik napelje, da pobožno sledimo njegovim poetičnim, skoraj simbolno učinkujočim meditacijam, tem pesmim o daljnih podobah, o izgubljeni sreči, o stiski srca, o lepih, davno ugaslih dneh, o krivici in pravici, o dobrem in hudobnem človeku, o vseobsegajočem trpljenju in o bolni lepoti vdane odpovedi.

To specifičnost Cankarjevega dramskega ustvarjanja je odlično režiser Milan Skrbinek, ki kakor redko kdo pri nas, z ljubeznijo, z vestnostjo, natančnostjo in veliko pletenostjo vzame vsako poverjeno mu delo v roke in je tako tudi pripravil dijakke, pogodil izredno dobro ter tudi kočljivejša mesta izoblikoval z veliko estetično disciplino in doslednostjo. Kako sposoben je ta naš režiser, se je vnovič pokazalo snoči, ko nam je s požrtovalnimi dilemti priredil predstavo, da smo je bili kar resnično veseli. Potrdili pa so se pošteno tudi njegovi fanje in dekleta, med katerimi je brez dvoma nekaj izrazitih talentov: Smon, ki je igral Jakoba Rudo, Šukljeta v vlogi njegove hčerke Ane, Pirnatova v vlogi Marte, Bezla v vlogi slikarja Dolinarja, Smole v vlogi Broša (le da je tu pa tam nekoliko preveč uhajal v grotesko in karikaturu, kar velja tudi za Jeločnikovega Justina), Mavrova v vlogi Alme — pa tudi drugi so se prav lepo postavili. Občinstvo je izvajalce nagradilo z obilnim odobravanjem in ploskanjem, ki so ga ti v resnici zaslužili. Bil je prav lep večer, za katerega smo uvidnemu vodstvu klasične gimnazije, ki kaže toliko razumevanja za idealna stremiljenja mladine na zavodu, zares hvaležni.

Ljubljana od včeraj do danes

Po pustem dopoldnevu se je včeraj napravilo imenitno, jasno, čeprav nekoliko hladno popoldne. Zvečer so se z neba umaknile v stajne za daljnimi gorami še tiste ovčice, ki so se podvale pasle po njem. Čisto jasen je bil večer, in ko se je spustila na zemljo noč, so se gosto druga ob drugi tam na višavah prižgale zlate zvezde. Tam gori pa se je najbrž sprehal nočni veter, kajti bile so precej nemirne. Zrak je bil hladen in svež, in je napovedoval lepo jutro. Davi se je že navsezgodaj primejalo sonce, nebo pa je bilo proti pričakovanju zamrenjeno s prav tanko srebrnasto plastjo. Čudno se je davi spreminjalo vreme. Po zgodnjem jutranjem soncu se je nebo nenadoma stemnilo, rjavkasti, umazani oblaki so ga prekrili. Že je kazalo, da ne bo trajalo dolgo, pa bomo spet deležni mokrega blagoslova z višav. Kar na lepem pa se je zgodaj dopoldne spet obrnilo na boljše, oblaki so se razkopali, velike jasnice so se kakor jarki s čisto, bistro vodo razpotegnile med njimi. Pa tudi tako ni ostalo dolgo. Že spet se je nebo pomrenilo, na zemlji pa je postalo hladno. Kdo ve, če bomo ves dan vzdržali vsaj v takem! Danes bi se vendar moral prirediti ljubljanski velesajem — in za vreme ob velesajskih dneh tako spomladaj kakor jeseni vsi prav dobro vemo, kakšno je ponavadi, odnosno rajši recimo, redno! Ob teh dneh ljudje ne hodijo brez dežnika zdoma, pa tudi, če zjutraj kaže še tako lepo. Če je jutro jasno, brez oblaka, človek ob velesajskih dneh skoraj lahko stavi, da bo že dopoldne, če ne pa vsaj do večera enkrat še prav gotovo deževalo. Bomo videli, če bo letos, ko je bil velesajem odpovedan, vreme ukrenilo kako drugače in nas ne bo spet trpilo z dežjem!

Tri pa res ni vselej dobra in srečna številka

Devetnajstleten fant iz D. M. v Polju je bil v službi kot pripravnik na pošti v Hrastniku. Pred kratkim so ga premetili iz Hrastnika v Medvode. Zdaj je imel menda tam dvodnevni dopust, pa je sklenil, da bo v nedeljo obiskal svoje znance v Hrastniku. Med drugim je stopil tudi k poštarici. Bil je prav prijazen in hudo zgovoren, kar na lepem pa ga je vsa zgovornost minila, začelo se mu je muditi in začuda hitro se je poslovil. Poštarici se je fantova nenadna naglica zadelala kar precej sumljiva. Pogledala je malo okrog sebe in sum je bil hudo naglo potrjen. Ugotovila je, da ji je izginila vrečica, v kateri je bilo kar devetnajst tisočakov! Lep denar, kajne? Fantu je tudi zadišal, pa ga je lepo pobasal. Brž je odšel na kolodvor in se odpeljal z vlakom v Ljubljano.

Poštarice pa so izkušene glave. Vsak dan imajo opravka s telefoni in s takimi učnimi rečmi. Nemudoma je obvestila orožniško postajo, ta pa ljubljansko policijo, — da ji je izginila vrečica z

Dražba košnje na aerodromu bo v četrtek, dne 6. junija ob devetih na letališču.

Dne 19. maja 1940 je bila pri poštnih Sv. Ana in Sv. Benedikt v Slov. goricah uvedena brzojavna in telefonska služba.

Clements Ripley:

KRIŽANA LJUBEZEN

»To je krasno, toda je še nekaj zanimivejšega! Banke ektrijo po mojem mišljenju samo za to, kako bi vzele ljudem vse, kar je mogoče!« je Buck odgovoril Juliji.

»Jaz ne mislim tako!« se je Bucku užajeno uprla Mrs. Amy.

»Mr. Cautrell je hotel s svojo prejšnjo trditvijo povedati samo, da se ljudje tukaj bavijo tudi z drugimi posli!« je Miss Julija opravičila Bucka.

»Mr. Cautrell lahko sam zastopa svoje mišljenje in se zato tudi sam brani!« je proti Miss Juliji razdraženo nastopil Ted. V njegovem glasu je bilo občutiti vso jezo in užaljenost človeka, ki je natančno opazoval in sprevidel vse namene Miss Julije in Bucka samega in je bil pripravljen odbiti vse udarce od sebe in od brata, pa bilo za kakšno koli ceno. Njegovo blede lice z nekaj trdimi potezami in z odločnim pogledom je počelo v tem trenutku še bolj blede.

»Toda, Mrs. Amy Dillard, nisem vas hotel žaliti!« se je s prમેsejo rahlega ironičnega naemška opravičil Buck in se eraven poklonil.

»Razumljivo da ne! On namreč ne vidi, kako ga Julija izkorišča!« je zaklical Ted

proti Amy in se izprsil, kot da se hoče s vsakomur takoj biti, kdor bi se drznil ugovarjati mu ali pobijati njegovo misljenje. »Nisem dobro razumel, toda zdi se mi, Mr. Ted, da ni bilo spodobno, kar ste povedali!« je Buck mirno toda pretečo odgovoril Tedu in izvivajoče stopil na korak blizu Teda.

»Julija vas spodbada proti mojemu bratu in sedaj tudi proti njegovi ženi!« je Ted povedal Bucku odkrito v obraz.

»Nočem, da bi se prepirala, Ted! Toda Julija nikar nisi ne omenite več! Ste razumeli?« je ostro odgovoril Buck.

»Vi ne veste, koga branite!«

»Ne poslušajte ga, prosim vas!« so se vmešali drugi med oba pobesnela nasprotnika, pripravljena na borbo. Videti je bilo, da se je njuno tako veliko prijateljstvo v trenutku spremenilo v smrtno sovražstvo.

»Branil bi vsakega, ki potrebuje obrambo!« ni odnehal Buck.

»Potem se bom izrazil drugače, Buck. Ta večer ste bili predrzni in nedostojni!« je zaklical Ted in dvignil roko za udarec. Srečen sem, da vam morem izkazati čast.

»Ted, ni potrebno! Naj bo kot želite!« vi, mladi osliček!« Ko je Buck izrekel te besede, je okrenil družbi hrbet in odšel

z lahkim gotovim korakom v hišo. Kocka je padla. Eden od njiju bo plačal svojo drznost in smelost z glavo.

Po tem neljubem dogodku se je Julija stresla in nemirno, preplašeno obrnila k Tedu:

»Ted, vi ste se samo šalili, kaj ne!« ga je vprašala prestrašeno. Videla je, da se je njen načrt popolnoma izjalovil, da bo to plačal z življenjem oni, ki resnično ni nič zalega, niti najmanjše krivice. Ted je pred tem dogodkom kazal do nje vedno globoko spoštovanje in ji je bil tudi iskreno naklonjen. Zato ni imela nobenega razloga, da bi svojo nesrečo maščevala na njem. Buck je zagrešil in vse pokvaril. Buck je izvrsten strelec in bo Teda brez dvoma ubil. A zakaj? Čemu? Ta lepi, mirni mladenič, poln želje po življenju in je pravico, da to življenje okusi do vseh globlin, ne sme pasti nedolžen! Ona mora to na vsak način preprečiti.

»Kot gostu v moji hiši vam to prepovedujem!« mu je rekla Julija strogo, prepričana, da bodo njene besede vplivale na Teda porazno in da bo na ta način preprečila njegovo namero.

»Prepovedujete... In kaj, vas prosim?« je začudeno vprašal Ted kot bi ne razumel ničesar.

»To, kar nameravate!«

»Jaz vas, oprosite, ne razumem!«

»Ne pretvarjajte se, Ted, igra je navedna! Vaš zakonik časti je za bedake!« je vsa nemirna kričnila Julija. Toda Ted je ostal miren, zbran in uverjen, da se tu

Ljubljanski krožki Slovenske dijaške zveze

bodo imeli jutri, v nedeljo 2. junija ob 11 dopoldne, v frančiškanski dvorani skupni članski sestanek.

Spored je naslednji:

1. Državna himna.
2. Recitacija: O. Zupančič »Pesem mladine«.
3. Dijak: »Mi, kar nas je kovačev, bomo vsi kovali...«
4. Šolarska pesem.
5. Dijakinja: »Marija — zaščitnica Slovencev.«
6. Vencek narodnih (orkester).
7. Beseda duhovnega vodje.
8. Povsod Boga.
9. Ponovitev naše prispege na Slomškovem grobu.
10. Dvignite Orli.
11. Zastopnik Žveznega vodstva: »Bratje, mi stojimo trdno...«
12. Hej Slovenci!

Člani in članice SDZ. udeležite se svojega sestanka. V današnjem času naš mladi dijaški rod ne sme izgubiti vere v svojo in narodno bodočnost, ampak mora biti vedno pogumno na straži domovine.

Roparji pobili starega mlinarja ter mu smrtno ranili ženo

Maribor, 31. maja. Danes zjutraj sta bila pripeljana v mariborsko bolnišnico 69 letni mlinar in posestnik Franc Vucej in njegova žena iz Draže vasi med Ločami in Konjicami. Oba imata hude poškodbe, ki so zlasti pri ženi smrtonosne, ker ima razbito lobanjo ter se še vedno nahaja v nezavesti. Poškodbe starega mlinarja pa so tudi grozne, ker ima z nožem razrezana usta, lice in nos, tako da mu je spodnja čeljust kar visela navzdol, v prsih pa ima globoko rano od noža. Oba nesrečnika sta postala žrtev roparskega napada, ki se je dogodil v nočni noči med polnočjo in eno uro. O tem napadu smo izvedeli sledeče:

Franc Vucej in njegova žena sta živela v svojem mlinu pri Dravinji poleg Draže vasi. Imata lepo posestvo in dobro idoč mlin, otroci pa so že vsi odrasli in preskrbljeni, tako da veljata za zelo premožna. Med ljudmi je šla govorica, da hrani mlinar doma v svoji železni blagajni velike vsote denarja. Prav ta blagajna, s katero se je mlinar ponašal, je bila usodna zanj in njegovo ženo, ker je vzbudila pohlep pri zločinskih ljudeh. Nocoj ponoči sta vdrila v mlin dva roparja, ki sta bila zakrknana. Eden je bil majhne postave, drugi pa precej velik. Ker spita zakonca Vucej sama, lo-

Konec pohorske železnice

Maribor, 31. maja.

Snoči se je vršil v kavarni Jadran občni zbor zadruge »Pohorska železnica«. Pred dobrimi 10 leti se je osnovala ta zadruga z namenom, da zgradi na Pohorje vzpenjačo. Ker se je pa istočasno začela gradnja na Pohorje cesta ter je gradnja tako napredovala, da pelje sedaj cesta že čisto na sredino pohorskih vrhov, ni bilo za projektirano železnico dovolj zanimanja ter je zadruga živalarila samo na papirju. Če bi se bil sicer našel spreten poslovni človek, ki bi bil vzel načrt energično v roke, bi imeli sedaj poleg ceste na Pohorje tudi železnico, ki bi bila gotovo donosno podjetje. Samo da bi jo bili morali začeti graditi pred pričetkom gospodarske krize, dokler je bilo še dovolj kapitala na razpolago. Proračun za železnico ni bil namreč tako visok, da ne bi bil zmogljiv za skromne mariborske razmere. Sedaj pa je gradnja take železnice izključena ter so prišli do tega prepričanja tudi največji zagovorniki. To se je videlo posebno na snočnem občnem zboru, katerega se je udeležilo samo 5 članov. Na dnevnem redu je bilo vprašanje razdrožitve, ker pa občni zbor ni bil sklepčen, se bo vršila 20. junija izredna skupščina, na kateri se bo sklepalo o razdrožitvi.

čeno od družine in domačih, mlin pa je ropotal vso noč, ni nihče slišal obupnih krikov, s katerimi sta od surovih roparjev napadena starša klicala na pomoč. Roparja sta napadla svoji žrtvi z nožem in sekiro. Stara mlinarica se je zgrudila s presekanco lobanja nezavestna, mlinarju pa je napadalec z nožem na strašen način prerezal lice na obeh straneh od ust, da se mu je spodnja čeljust kar pobesila, ranil ga je na nosu in na jeziku ter mu potem zasadil nož še v prsi. Potem pa sta roparja šla, poiskala v skrivališču ključ ter odprla blagajno. Pobrala sta iz nje dve hranilni knjižici, glaseči na večje vsote, gotovine pa sta našla samo 1000 din, dasi sta gotovo pričakovala bogatejšega plena. Nato sta roparja pobegnila v temno noč. Hudo ranjeni mlinar se je s težavo privlekel do svojcev ter je prebuditel domače. Kmalu je bila cela vas pokoneč, ljudje so hiteli za roparji, poklicali so tudi orožnike iz Loč, ki so vzele zasledovanje v svoje roke. Ker je bil Vucej na ustitih hudo ranjen, da ni mogel govoriti, je napisal orožnikom na listek papirja imena nekaterih oseb, katere sumi, da imajo svoje prste pri tem napadu. Očividno je namreč zapleten v rop kak domaćin, kateremu so bile razmere pri mlinarju dobro znane ter je vedel, kje skriva ključke od blagajne.

Živahen in pester živilski trg

Gobe cenejše - Drag krompir - Strožji fižol - Nekaj vremenske b.lance

Ljubljana, 1. junija. Mesec junij je pri vremenskoletnih znan kot mesec z najvišjimi, mesečnimi povprečnimi padavinami. Poleg oktobra ima ta mesec po vseh zbranih podatkih res največ padavin odnosno dežja, naprav ostalim mesecem. Vremenski preroki pa napovedujejo, da bomo imeli ta mesec še prav vroče in suhe dneve. Junija so drugače res rade lokalne nevihte in mnoga leta so se pojavljale prav v juniju velike povodnji, ki so napravile povsod ogromno škodo na poljskih pridelkih in po travnikih. Zanimiv je splošen pregled, koliko smo imeli že v teh 5. mesecih dežja. Januar je v Ljubljani zaznamoval 61,4 mm padavin, februar 72,8, marec 83,5, april 34,6 in maj 113,3 mm dežja. Maj je torej odnesel glede moče zmago, april pa je bil letos najbolj suh mesec.

Današnji živilski trg je bil izredno živahen in pester. Vsi prostori so bili zasedeni. Zanimivo je, da je sedaj izstala jutranja huda borba med prodajalkami za ugodnejše prostore. Včasih so se vrstile pravcate tekme med ženskami, ki so oprezovale izza raznih vogalov na moment, da hitro planejo in zasedejo prva mesta v novi vrsti klopi. Tržno nadzorstvo je sedaj zelo omajilo to borbo in discipliniralo prodajalke, ko jim je odkazalo po gotovih prostorih mesta za prodajo njih pridelkov. Na trgu je od dne do dne več lepih gob — jurčkov. Cene so padle. Sedaj je merica že 3 din, drugače pa so po 12 din kg. S krompirjem so velike težave. Mnogi spekulirajo so se ob lanskem ugodnem času preskrbeli s krompirjem, ga lepo spravili, plačali po zmernih cenah, sedaj pa ga prodajajo po prav visokih cenah. Na Sv. Petra nasipu je bilo danes zopet nekaj voz starega krompirja. Cene so 2,50 din kg. Z novim krompirjem so tudi težave. Novi krompir je prihajal iz Italije, posebno iz gorjskih krajev. Uvoz tega krompirja se je nekoliko omejil, zato so cene gorjskemu krompirju še vedno visoke. Je po 8 din kg. Domačega novega krompirja iz Banata in Dalmacije še ni na

trgu. Na trgu je opaziti tudi prvi strožji fižol, ki je bil po 12 do 14 din kg. Pravi, da je prišel iz Dalmacije. Strožji grah je po 7 do 8 din kg. Trg je drugače bogato založen s češnjami. Te dobivamo iz Splita in Mostara. Uvoz iz Italije je izostal. Cene lepim češnjam so še vedno visoke do 12 din kg in še višje. Prav zanimivo je za kroničiste, da smo imeli v Ljubljani že domače češnje, ki so popolnoma dozorele. Pri neki vili tam na Karlovski cesti je dozorela domača češnja, ki je bila zelo polna. Bile so lepe in okusne češnje. Mnogi mimoidoči pešci so poželjivo gledali po njih. Pri-povedujejo, da je bila organizirana družba »rabutarjev«, ki je sklenila, da bo ponoči napravila posebno ekspedicijo in češnje popolnoma obrala. Računi pa so bili te nadebudni družbi mladih pustolovcev prekriti.

Trg je drugače popolnoma zatrpan z lepo glavno salato. Ta je postala najcenejša hrana, če vpoštevamo, kako so se druga živila podražila. Kmalu pa tudi bodo težave, ako ne preprečimo gotovih spekulacij z oljem. Potrebna je strožja kontrola nad oljem, ki je tudi ljudsko hranilo.

Na koncu naj še omenimo razne glasove, da bomo letos imeli slabo letino za sadje. Lanska jabolka, še zmerom dobro ohranjena, so sedaj po 10 do 14 din kg. V Ljubljani pa prihajajo že prva pesimistična poročila iz raznih krajev, da letos sadje ne bo tako lepo obrodilo in da bo letina, če ne zelo slaba, pa skrajno srednja. Navajajo v prvi vrsti letošnji hudo zimo, ko so zajci po sadovnjakih napravili velikansko škodo tudi staremu sadnemu drevju, da je začelo nato hirati. Po zajcih povzročeno škodo cenijo poznavalci in strokovnjaki nad 1 milijon dinarjev v naših krajih, nekateri celo trde, da znaša ta škoda še večje vsote. So kraji, ki so utrpeli na sadnem drevju že spomladi nad 100.000 din škodo. Optimisti pa trdijo, da bo sadna letina dobra in že se pojavljajo spekulanti, ki nakupujejo sadje na mestu na drevju in računajo na dober izvoz.

in tetkino tolmačenje:

»Me, ženske, draga moja, moremo moške spreiti, ne moremo pa potem preprečiti njihovega obračunavanja!«

Julija je čutila, da govori tetka Belle resnico, toda ona ni mogla tu ničesar več storiti, da bi pomirila spor med obema. Ni imela za to več moči in z nekim prirojenim fatalizmom je prepuščala usodi vse, naj se razvije in izvrši kot je morda odločeno že vnaprej. Za nekaj časa je zaprla oči in globoko vdihnila čisti in hladni nočni zrak, kot da čuti potrebo po svežem zraku, nato pa se je stresla in odgovorila tetki:

»Nocoj moramo biti veseli!«

Tetka Belle jo je pogledala začudeno, s široko odprtimi očmi. Prvi trenutek je ni mogla razumeti. Julija pa je poklicala Zetto in otroke, otročad vsega črnkega naselja na svoji farmi, da bi zopet prepevala z njimi one naivne, vedno ji tako drage črke pesmice...

One ji bodo olajšale vso bol in vso duševno teenobo...

XVI.

Nočna pesem.

Miss Julija je sedela v beli obleki na stopnicah, vsa zavita v srebrni mesečni ej. Modre oči ji je skilala nekak zamišljenost in globoka bol. Vse njeno duševno in čustveno življenje je padlo iz svojih tetajev. Miss Julija je bila zalostna in globoko pretresena zaradi vsega, kar se je dogodilo nocojšnjo noč popolnoma proti njenim željam in njenim načrtom.

Od tu in tam

Visoko odlikovanje je prejel naš trgovinski minister dr. Ivan Andres od italijanskega kralja in cesarja. Včeraj se je v ministrovem kabinetu oglašil italijanski poslanik na našem dvoru Mamelli ter dr. Andresu pri tej priložnosti sporočil, da ga je italijanski vladar na predlog zunanjega ministra grofa Ciana odlikoval z velikim križcem reda italijanske krone z lenco. Obenem z odlikovanjem je poslanik Mamelli izročil ministru dr. Andresu tudi posebno pismo grofa Ciana, v katerem mu ta izraža zaradi tega odlikovanja najiskrenejše čestitke.

Niso bili povsod zadovoljni z zadnjimi občinskimi volitvami v banovini Hrvaški, če ne, gotovo ne bi bilo vloženih na upravno sodišče toliko pritožb, kar 701. Največ jih je bilo v tistih občinah, kjer žive pomešani Hrvači in Srbi, to se pravi tam, kjer se je volilni boj bil bolj na politični podlagi. Nad polovico vseh pritožb je prišlo iz Like in iz Srema. Pravijo, da je velika večina teh pritožb, ki so do včeraj prišle na upravno sodišče, čisto neutemeljenih, ker gre pri njih v nestetih primerih zgolj za navadna osebna nasprotja in za ovire »krajnevnega značaja«. Zaradi takšnih malenkosti pa pravijo, da volitve ne morejo biti razveljavljene in bo upravno sodišče pritožbe tudi v tem smislu rešilo.

Včeraj dopoldne je bila v Zagrebu pod predsedovanjem mestnega načelnika g. Mate Starčevića seja zagrebskega mestnega sveta. Slo je za določitev mestnega proračuna, ki bo danes predložen meščanom na vpogled. Pet dni bo razstavljen načrt tega zagrebskega mestnega budžeta. Potem pa bodo na posebni seji razpravljali o novem budžetu. Danes bo tudi seja mestnega sveta, in na tej seji bo izvoljenih 35 odborov. Definitivna števila budžeta kakor ga je bila izdelala prejšnja občinska uprava, znaša 317.219.729. Od tega odpade na mestno občino 166.215.219 dinarjev, na mestna podjetja (električna centrala in mestna plinarina) 142 milij. 759.801 dinar in na budžet fondov, ki so pod upravo zagrebske mestne občine 6.449.000 dinarjev.

Natečaj za vojaški marš je razpisalo ministristvo vojske in mornarice. Ta marš naj bi odgovarjal potrebam vojske pri defiliranju trup na raznih revijah in paradah. Pri izdelavi — komponiranju — tega marša lahko sodelujejo vsi glasbeniki-komponisti naše države, ki bodo konkurirali pod temi pogoji: 1. marš mora imeti dva dela po dva stavka. Iz drugega dela — tria — se preide na začetek marša. Začetek marša in tria je lahko brez uvoda. Orkestracija naj bo na pihalni sestav naših vojaških godb. Značaj naj bo odrezan, z akcentiranimi močnimi deli takta. Melodija in pa spremljava sta lahko v duhu jugoslovanske folklore. Tempo naj znaša 120 korakov na minuto. 2. Pregled in oceno marša bo opravila posebna sodniška komisija, ki jo bo določilo ministristvo vojske in mornarice. 3. Sprejeti marš bo ministristvo vojske in mornarice nagradilo s 3000 dinarji. Čas za izročitev marša s celim orkestrskim elaboratom je določen za 1. januarja leta 1941.

Strogo nadzorstvo nad tujei so vpeljali zlasti tudi po mestih ob naši dalmatinski obali, kamor zahajata tudi zdi, ko divja v Evropi vojna, še vedno dovolj tujecev, čeprav ne ravno toliko kot prej v mirnem času. Naše oblasti so spoznale, da je treba pravočasno nastopiti proti vsem tistim, ki bi v primeru, če tudi Balkan vojni ne bi prizanesla, stopili v »akcije«. Da do takšnega neprijetnega presenečenja ne bi prišlo, so bile izdane stroge odredbe, med drugim ta, da se morajo vsi tuji, ki stalno ali začasno bivajo pri nas, prijaviti oblasti v določenem roku. Tako je zdaj tudi splitska policija izdala odlok, po katerem se morajo vsi tuji, ki stalno ali začasno bivajo v Splitu, Solinu in Vranjicu, brezpogojno prijaviti policijskemu ravateljstvu najpozneje do 8. junija. Kdor se temu pozivu ne bi odzval, naj se pozneje nič ne pritožuje, če ga doleti neprijetne posledice.

O napeljavah električnega toka na dalmatinskih otokih že nekaj časa prav resno razmišljajo banovinska in električna podjetja iz Zagreba. V zvezi s tem so te dni prispeli v Split zastopniki omenjenih podjetij in imeli takoj razgovor z zastopniki zadrage za elektrifikacijo Hvara in Brača. Gre zdaj namreč pred vsem za elektrifikacijo teh dveh otokov in nato še otoka Visa. Napovedujejo, da bodo v najkrajšem času že začeli postavljati električni vod visoke napetosti in sicer na Braču od Sutivana do Postira, na Hvaru pa od Jelse do Starigrada. Poleg tega so omenjene družbe že pred nekaj meseci delale na tem, da se elektrificirajo tudi Sinj, Imotsko in Makarska. Ta dela so morala biti zaradi neslutnih ovir prekinjena, vendar pa zdaj vse kaže, da se bodo kmalu s popolnim uspehom končala.

Novo ozkotirno železnico nameravajo zgraditi v Vojvodini pri Vršcu. V tem mestu je bila zadnja konferenca med zastopniki banske uprave donavske banovine in tamkajšnjimi zemljiškimi posestniki glede izpeljave proge. Železnica naj bi vezala mesto Vršac z bližnjim mestnim kanalom. Na konferenci pa ni potekalo vse tako gladko, kajti zemljiški posestniki niso bili zadovoljni s ceno, ki so jim jo zastopniki banske uprave ponujali za njihova zemljišča, kjer naj bi železnica tekla, posebno še, ker gre tu za zelo rodovitno zemljo. Za zdaj do sporazuma še ni prišlo in je zato tudi vprašanje te nove ozkotirne železnice v Vojvodini še v zraku.

Večja skupina mariborske ženske in moške mladine se je davi pripeljala na obisk v Zagreb, kjer bo danes in jutri nastopila v tamkajšnjem gledališču z igranjem »V kraljestvu palčkov«. Kakor poročajo zagrebski časopisi, se tega obiska niso veselili samo Mariborčani, pač pa tudi zagrebska mladina, ki bi rada videla, kaj vse premorejo njih slovenski tovariši in tovarišice, kadar nastopijo na gledališkem odru. Zagrebski časopisi pričakujejo tudi, da bo občinstvo kar najtopleje sprejelo svoje goste iz Slovenije in tako dalo poudarka, kako teži za tem, da se doseže čim tesnejše zблиžanje tudi na tem polju. Posebno je treba poudariti, da gre čisti dobriček ter prireditve za plemeniti namen, za revne matere. Če nič drugega, že to zahteva kar najboljše udeležbo.

Nevarno pustolovko je zgrabila sarajevska policija. Organi sarajevske policije so prijeli Božano Nojce, nevarno pustolovko iz Zagreba. Božana je pred nekim časom prišla iz Zagreba v Sarajevo, kjer je izvršila celo vrsto prevar in goljufij. Razen tega, da ni plačala računa v hotelu, v katerem je stanovala, je na zelo spretan način izvalila od neke sarajevske trdke pisalni stroj. Božana je prišla k tej trdki ter je lastnika zaprosila, naj ji dovoli, da bo na pisalnem stroju napisala pismo. Ker je imela priporočilo od nekega prijatelja lastnika te trdke, ji je lastnik stroj zaupal in ji dovolil. Božana pa seveda ni bilo več na sprehod od nikoder. Policija jo je nato zasledila, ter jo po končanem zaslišanju in po zbranih podatkih predala državnemu tožilstvu. Vendar pa je državno tožilstvo Božano spet izpustilo na svobodo, policija pa jo je izgnala iz Sarajeva.

Danes imate zadnjič priliko videti krassen film, ki ga zlepa ne boste pozabili:

Luise Rainer: Dramatska šola

Ta film Vam najtopleje priporočamo v ogled in jamčimo, da Vam bo ugajal! Ob 16., 19. in 21. uri

Kino Union

Telefon 22-21

Jutri premiera pevskega filma mlade priljubljene pevke

Deanne Durbin: Njena prva ljubezen

Film mladosti, petja, muzike in razvedrila. V nedeljo ob 10-30 dop., ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Zanimivosti o delu največjega rudarskega podjetja v naši državi

Ljubljana, 31. maja. 27. maja je imela Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani 67. redni občni zbor delničarjev. Za to priliko je bilo izdano poslovno poročilo o delu v letu 1939. Poročilo vsebuje razne zanimive podatke o delovanju tega največjega rudarskega podjetja v Jugoslaviji, podatke, ki so zanimivi tudi za široko javnost.

Trboveljska premogokopna družba je v letu 1939 dobavila četrtno vsega premoga, kar ga pride na jugoslovanski trg. Leta 1938 je proizvodnja znašala n. pr. 1.423.648 ton, leta 1939 pa 1.501.105 ton. Prodanega pa je bilo leta 1938 1.416.956 ton, lani pa 1.493.691 ton. Ker je zaradi povečane prodaje doma in zaradi splošnih razmer treba pričakovati še nadaljnje razmah v prometu s premogom, je družba izvedla razna dela, da poveča pridobivanje premoga iz svojih rudnikov.

V zvezi s povečanjem jamskih del je družba sklenila postaviti v Rajhenburgu novo lastno elektrarno in povečati sedanjo centralo v Trbovljah, da bo z izkoriščanjem odpadkov premoga pridobivala vso potrebno električno silo za pogon obratov sama, razen tega pa že sedaj oddaja tok tudi drugim odjemalcem. Lani so že družbine elektrarne dale 43.150.000 kilovatih ur toka, leta 1938 pa komaj 8.200.000 kilovatih ur. Od tega je bilo drugim odjemalcem prodanih lani 8.750.000 kilov. ur, skoraj sedemkrat toliko kakor predlanskim.

Razen premoga in elektrike je TPD lani izdelala tudi 80.200 ton cementa (1938 pa 74.530 ton) in ga tudi do malega vsega prodala. Povečane naprave v trboveljskih cementarnah so danes kos vsem potrebam glede cementa, ravno tako velike apnenice, ki so zaradi zmanjšane stavbene delavnosti lani izdelale 14.860 ton apna (predlanskim 19.651 ton).

To obsežno delo in promet sta izražena tudi v številkah letnih računov podjetja.

Kosmati donos podjetja se je povečal od 77 milij. 570.000 din v letu 1938 na 88.740.000 din, zrasli so pa tudi stroški. Tako so samo davki znašali lani 21.500.000 din, to je 5.300.000 din več kakor leta 1938.

Čisti dobitek podjetja je znašal brez prenosa iz prejšnjega leta 26.600.000 din, za dva milijona dinarjev več kakor lani. Ker pa pojde v posebno davčno rezervno od čistega dobika 3.500.000 din, bodo delničarji dobili na delnico 8,25%, dočim je za leto 1938 znašala dividenda 10%.

Iz čistega dobika je družba dala za pokojninski sklad svojega uradništva ter nadzornega in pisarniškega osebja pol milijona dinarjev. Glavni bratovski skladnici v Ljubljani je določila družba znesek dveh milijonov dinarjev, s čimer bo ustanovljen sklad za podporo tistim delavcem podjetja, ki imajo velike družine, in tistim, ki bi brez lastne krivde zabredli v težke razmere, kar pomeni potrebno plemenito socialno dejanje.

Nad 100 let!
prodajamo samo
dobro blago!

Platno:
odeje, perilo,
zavese, bale
za neveste

Svila:
prava in
umetna, po
vsaki želji

Volna:
damsko in
moško
sukno

I. c. Mayer, hiša manufakture Ljubljana

za cenejše blago in ostanke poseben vhod v Wolfovi ulici

Športne vesti

Prvenstvo Slov. nogometne zveze. Jutri se nadaljuje tekme za prvenstvo Slovenske nogometne zveze. Osem klubov iz ljubljanske, mariborske in celjske skupine, ki so se plasirali za finalne tekme, igra jutri povratne tekme. Ožje prvenstvo SNZ igrajo klubi namreč po dvojnem pokalnem sistemu. Tako bodo torej jutri igrali vsi oni klubi, ki so igrali že prejšnjo nedeljo, le s to razliko, da bodo oni klubi, ki so v nedeljo gostovali, igrali jutri na svojih igriščih. Že prve finalne tekme so v glavnem pokazale obrise, kateri klubi se bodo placirali za nadaljnje tekmovalje.

Jutrišnji nogometni spored je torej naslednji: **ČSK : Mars.** Edini ljubljanski zastopnik v ožjem prvenstvu Mars se zadnjo nedeljo proti Čakovčanom ni prav posebno dobro odrezal. Prvo tekmo v Ljubljani proti Čakovčanom je izgubil z 2:4. Jutri igra Mars v Čakovcu, kjer tudi ne moremo pričakovati kakšnega posebnega presenečenja. Ni mogoče namreč verjeti, da bi Mars zmagal v Čakovcu, ko še v Ljubljani tega ni zmogel ali pa, da bi celo popravil razliko v golih tako, da bi mogel sodelovati pri nadaljnjem tekmovalju. Škoda, obenem pa tudi velika sramota za ves ljubljanski nogomet, da nima niti enega kluba, ki bi se mogel postaviti proti Čakovčanom in jih premagati.

Tekma bo ob 16 v Čakovcu na igrišču ČSK. **Maribor : Olimp.** Prva tekma v Celju se je končala z lahko zmago Mariborčanov, ki so edini celjski klub odpravili s 3:0. ISSK Maribor je danes gotovo močnejše moštvo in njegova zmaga tudi jutri po vsej verjetnosti ne more izostati. Vprašanje je le, kakšna bo razlika v golih. Maribor je nedvomni nadaljnji finalist.

Tekma bo ob 15.30 v Mariboru na igrišču Železničarja. **Bratstvo : Železničar.** Rezultat prejšnje nedelje v Mariboru, ki se je glasil 6:1, je bil prav gotovo močno presenetljiv, zlasti za Gorenjce in Jeseničane, ki na svoj klub veliko dajo. Jutri pridejo na Jesenice gostje iz Maribora. Domačini bodo vsekakor skušali pred svojimi občinstvom izbrisati neugoden vtis, ki so ga zapustili prejšnjo nedeljo zaradi slabega rezultata. Nikakor pa si ni misliti, da bi mogli Jeseničani zmagati s 7:1 in tako onemogočiti Železničarju nadaljnje tekmovalje. Za Jeseničane bo dovolj, če bodo izsilili neodločen rezultat ali pa prav polje zmago. Mariborski klubi bodo torej v letošnjem ožjem prvenstvu igrali daleko večjo vlogo, kakor ostali klubi.

Tekma bo na Jesenicah na igrišču Bratstva ob štirih.

Kranj : Amater. Prva tekma med gornjima nasprotnikoma prejšnjo nedeljo v Trbovljah se je končala neodločeno. Amater je v prvi polovici že vodil z 2:0, potem pa popustil, tako da se je Kranjčanom

posrečilo priti domov brez poraza. To je velika prednost za jutrišnjo tekmo v Kranju. Kranjčani bodo na svojem igrišču prav gotovo napravili vse, da bodo zmagali. Ta možnost pa je tudi močno verjetna. Zato torej računamo, da bo Kranj edini klub s »Kranjskega«, ki se bo boril za prestiž kranjskega nogometa proti štajerskemu.

Poleg teh tekem bo še v Trbovljah prvenstvena tekma med **Retjem in Daskom.** Tekma se začne ob štirih. Končno pa še prijateljska tekma med **Rapidom in Hrastnikom.**

Slovenska kolesarska zveza v Ljubljani (službeno): V nedeljo 2. junija bo trening tekma za junorje na progi Ljubljana—Krašna—Ljubljana. Start in cilj bo pri gostilni Kačič na Tyrševi cesti. Odhod bo ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu juniorjev, ki bo 9. junija v Zagrebu. Istočasno pozivamo vse one klube, ki do danes niso verificirali svojih vozačev, da to takoj izvršijo, sicer vozači-juniorji ne bodo imeli pravice nastopiti na državnem prvenstvu. Vozači-juniorji se morajo javiti na startu ob 7. junija, ob 7.30. Opozorjamo vse klube, da je ta trening strogo obvezen za vse one junorje, ki nameravajo nastopiti na državnem prvenstvu jun

Ameriški časnikar svetuje Ameriki:

Ceneje je zdaj pomagati zaveznikom, kakor pa se l. 1945 vojskovati

Ameriški časnikar Hamilton Fich Armstrong je te dni poslal iz Evrope, kjer se zdaj mudi zaradi vojne, poročilo svojemu listu »New York Times«, v katerem skuša čim bolj vplivati na ameriško javnost, da bi izdatno podprla evropski zavezniki Anglijo in Francijo. Ta svoj poziv utemeljuje z nevarnostjo, ki da že zdaj preti ne samo evropskemu Zahodu, pač pa tudi ameriškim državam, če se pravočasno ne bodo zganile in odločile nastopiti v obrambo demokratičnih načel.

Armstrong v svojem dopisu najprej ganljivo popisuje usodo beguncev, ki so se s področij vojne vihrate zatekli v Pariz in druga francoska mesta, nato pa naglašja, da mora Francija v sedanji vojni izpolniti predvsem tri človekoljubne naloge. To so: Ohraniti sedanjo bojno črto za vsako ceno, preprečiti ranjenje z bojišče pravočasno v bolnišnice in jim pomagati, ter končno poskušati varno zavetišče beguncem. Omenjeni poročevalec se nato sprašuje, če morda le že ni nastopil trenutek, ko vsa Amerika smatra, da je nujno potrebno prisločiti čimprej na pomoč evropskima zaveznicama, Angliji in Franciji.

V dopisu Armstrong tudi izraža svoje trdno prepričanje, da Francija more držati to ali kakšno

drugo bojno črto, da pa potrebuje pomoči v vseh oblikah: v orožju, v vojaštvu, potrebuje pa tudi moralne podpore.

Ce se zgodi, da bo zlomljen zavezniški odpor — nadaljuje ta ameriški časnikar — potem Nemci ne bodo več samo pred Saint Quentinom ali ob Rokavskem prelivu, pač pa pred vrati same Amerike. Manj nas stane, če podpremo druge, da dobe vojno v letu 1940, kakor pa da bi se morali leta 1945 sami vojskovati!

To je ugotovitev, ki je za Amerikance — računarje — vsekakor zelo značilna. Račun pa je brez dvoma tudi silno preprost: Če Amerika v sedanji vojni podpira Anglijo in Francijo z vsem mogočim vojnim materialom, ki ga zaveznicama morda še zelo primanjkuje, more imeti od vojne le velike koristi, ker bi lahko na ta način mnogo prodala, seveda vse »za gotov denar«, ki ga imata zaveznici dovolj. Razen tega se na ta način verjetno izogne lastni vojni čez pet let. Če pa jo doleti kaj takšnega, kakor ji napoveduje Armstrong za leto 1945, potem bo morala tedaj sama zgrabit za orožje in se boriti na življenje in smrt, saj bi morda do takrat padle že »se njene predstraže, države, ki so se posredno borile tudi za njeno svobodo in za njen mir.

Ameriška filmska proizvodnja med sedanjo vojno
Manjše število filmov, zato pa več dobrih, umetniških del

Filmska industrija v vsej Evropi in delno tudi v Ameriki je že vse lansko leto delala v znamenju vojne duševnosti, ki je počasi, pa neizogibno zjemala svet. Strah pred vojno se je pri ameriških filmskih podjetjih kazal najbolj v tem, da so skoraj vse družbe zaradi zmanjšanih izvoznih možnosti, deloma pa tudi iz golega strahu, znatno zmanjšale svoje programske proračune.

Nekatere družbe — seveda redke — so se pa v splošni zmedenosti odločile drugače. Računale so, da bo splošno zmanjšanje proizvodnje prineslo večje možnosti njim. Odločile so se dati za nove filme še več denarja kakor doslej.

Prva med temi »pogumnimi« družbami je Warner Bros. Filmi te družbe: »Robin Hood«, »Pasteur«, »Poslednja zapoved«, »Juarez« so doživeli velik uspeh tudi pri nas; njihova vsebina je našim bralcem znana iz naših podlistkov.

Zato je omenjena družba programsko stopila v vojnem času na prvo mesto med ameriškim filmskimi producenti.

Od kar je izbruhnila v Evropi vojna, so v Warnerjevih delavnicah dokončali velike filme »Jeklena armada«, »Ne pozabi me« in »Na kraljičino zapoved«. V zadnjih dveh ima prvo vlogo slovit igralka Bette Davis. Dodelani so tudi filmi: »Plešalka Vera Bamova«, »Morski oreh« po znanem romanu Jacka Londona z Errolom Flynnom v glavni

vlogi, ter delo »Nismo sami!« z neprekosljivim Paulom Munijem.

V delu je zdaj film »Življenje dr. Ehrlicha«. V njem je prikazano delo slovitca zdravnika in znanstvenika po zgledu »Pasteurja«. Naslovno vlogo ima v njem Edward G. Robinson, pomemben karakterni igralec, ki smo ga dozdaj gledali samo v napetih kriminalnih filmih. Prerokujejo mu v novi vlogi enak uspeh kakor ga je imel v »Juarezu« in drugod Paul Muni.

Te in podobne vesti o delu ameriškega filma danes še bolj kakor kdaj prej zanimajo ljubitelje filma po vsem svetu, ki si v sedanji živčni razvratnosti najbolj iščejo razvedrila po kinematografih in ki jim film postaja vedno bolj neenadomestljivo dopolnilo življenja, zlasti še, ker skrajna proizvodnja na eni strani ter program družbe na drugi strani dajejo poročila, da bo prišlo na trg čim več lepih, umetniških in dobrih filmov.

V zvezi s tem je zanimivo omeniti izvajanja Jacka L. Warnerja, produkcijskega voditelja omenjene družbe. Ta je pred nedavnim povedal newyorskim časnikarjem naslednje:

»Zadnje čase so izdelovalni stroški za film narasli za 400 odstotkov. Kako pri tem preprečiti nadržavanje filma, ki je sprito tega dejstva skoraj čujno?

Medtem ko so druga podjetja sklenila, da

bodo izdelovala samo zabavne filme brez kakih umetniških zahtev, smo mi začeli delati velike filme, za katere dajemo dobiček več denarja, kakor smo ga dajali dozdaj za največja dela. Zmanjšali smo sicer število nepomembnih filmov, toda zato bomo dali sama dobra dela, ki bodo imela vse pogoje, da jih vidi ves svet. To je edina prava pot za ameriško filmsko industrijo. Prav naši zadnji uspehi so dokazali, da smo imeli prav, ko smo pred nekaj leti začeli zahtevo po umetniških filmih vsvarjati v dejanju.

Ne količina, temveč kakovost. Samo najboljši, pa ne samo za Ameriko, marveč tudi za Evropo. Vojna se bo končala kadar koli, toda ameriški film ima svoje poslanstvo. Ze dozdaj smo dokazali, da imamo prav!

Matuzalemi

100 letni strojevodja John Horan se lahko ponaša s 83 leti službe pri železniški družbi Milwaukee Railroad. Ponosen je na to, da je opravljal to službo že tedaj, ko sedanjega ravnatelja družbe sploh še ni bilo na svetu.

111 letni grški kmet Panielo Velmos prepotuje vsak dan 25 km, da proda v mestu jajca in kokoši. Mož je še danes strasten plesalec, ki mu ne uide nobena vaška veselica.

105 letna Magdalena Niedzialkova iz nekega kraja pri Lvovu je stopila v petič pred poročni oltar.

100 letni Turek Ferid Bej je prišel na sodišče v Carigradu in je zahteval, naj ga ločijo od desete žene... da bi se poročil z 19 letnim dekletom.

106 letni Jim Claders iz Michigana je prava uganka znanstvenikom in zdravnikom, ki si ne morejo razlagati, kako je mogoče, da možakar sploh še živi, ker je od svojega 30. leta dalje skoraj vsak dan pijan — toda pošteno.

Poseben način reklame

Hranilnice raznih švedskih mest so si izmislile svojvrsten način reklame. Povod je dala neka stockholmska velika banka, ko je dala ob posebnih prilikah iz letala nad mesto spustiti več hranilnih knjižic, v katerih so bile zapisane znane vede. Kdor je takšno knjižico našel, si jo je lahko odbral. Sedaj so tudi drugi švedski denarni zavodi s takšnimi darovi iz zraka začeli pridobivati ljudi za štedenje. V knjižicah so vpisani zneski kakšnih 400 din. Najditelj nima drugega dela, nego da stopi do hranilnice, ki je knjižico izdala, in da to knjižico predloži, da si otvori račun. Pogoj je le ta, da se začeta vsota, ki jo daruje hranilnica, neki določeni čas ne sme dvigniti.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

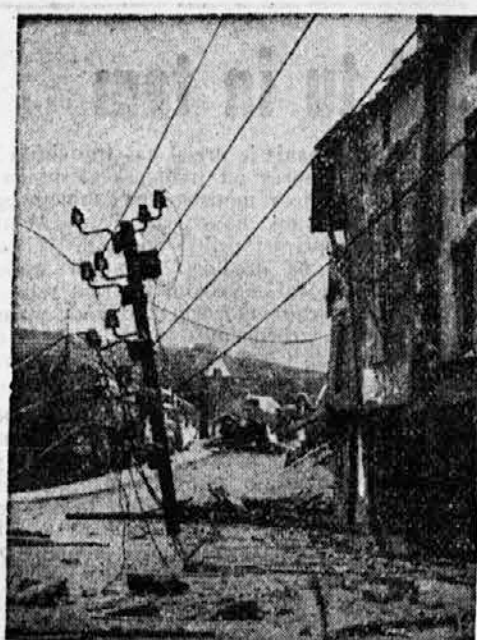
Vodoravno: 1. Užjina gozdna rastlina. 5. Slok. tanek. 9. Filmska igralka, rodem iz Ljubljane. 11. Španska členica. 13. Kratko žensko ime, it. reka. 14. Barva. 16. Konica. 18. Finsko mesto. 20. Veznik. 21. Kuha, peče. 23. Naplačilo. 25. Dva enaka soglasnika. 26. Telesna slabost, nerazpoloženje. 29. Angleški otok v vzh. Sredozemlju. 30. Hrvatski parlament.

Navpično: 1. Hrib pri Ljubljani. 2. Pogojnik. 3. Ose. 4. Up. 5. Osebn. zaimsek. 6. Prebivalec največje angl. kolonije. 7. Izraz pri težji. 8. Slovenski jezikoslovec. 10. Trgovski izraz, nagrada, mesto v sev. Afriki. 12. Zuzelka. 15. Ženski glas. 17. Skupina, grupa. 19. Kratke opis. 22. Del naslova. 24. Kratko srbsko moško ime. 27. Torej (franc.). 28. Latinski predlog.

Rešitev sobotne križanke:

Vodoravno: 1. Pašič. 6. Kamen. 11. Steza. 12. Spati. 13. Ta. 14. One. 16. Orač. 17. Oboteli. 19. Kava. 21. Age. 22. Uk. 24. Aneta. 26. Okopi. 28. Pasar. 29. Namah.

Navpično: 1. Pst. 2. Ata. 3. Se. 4. Izobata. 5. Čano. 6. k. s. 7. Apoteka. 8. Mari. 9. Eta. 10. Nič. 15. Ela. 17. Oves. 18. Egon. 19. Kap. 20. Ana. 22. Upa. 23. Kih. 25. Ar. 27. Om.

Iz velike zbirke slik, ki so jih fotografi ujeli na vojskujočem se evropskem zahodu.

Program radio Ljubljana

Sobota, 1. junija. 7. Jutranji pozdrav — 7.05. Napovedi, poročila — 7.15. Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 10. Otvoritev ljubljanskega velesejma in prenos promenadnega koncerta — 12. Druga za drugo se plošče vrtijo ter za odhiti in zabavo skrbijo — 12.30. Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.02. Druga za drugo se plošče vrtijo ter za odhiti in zabavo skrbijo — 14. Poročila — 17. Otroška ura: Pavlihovala srečka, lutkovna igra — 17.30. Udovičeva in Laušetova (plošče) — 17.50. Pregled sporeda — 18. Za delopust igra Radijski orkester — 18.40. Dekanija Kozje v šmarnskem okraju (g. prof. dr. Viktor Tiller) — 19. Napovedi, poročila — 19.20. Nac. ura — 19.40. Objave — 20. Zunanje politični pregled g. dr. Al. Kuhar — 20.30. J. Vomerger: Nazaj k naravi; vesela zvočna igra. (Veseli in žalostni dogodki iz življenja Jaka Smolaka in njegovih.) Igrajo člani Radijske igralske družine, režija ing. Ivan Pengov — 22. Napovedi, poročila — 22.15. Za vesel konec tedna igra Radijski orkester.

Drugi programi

Sobota, 1. junija: Belgrajska kratkovalna postaja: YUA, YUB (49.18 m): (19.40. Poročila v slovensčini YUF (19.69 m): 1.55. Oddaja za Južno Ameriko — YUG (19.69 m): 3.00. Oddaja za Severno Ameriko — Belgrad: 20.40. Violina — Zagreb: 20. Zabavni koncert — Bratislava: 20.30. Pisan spored — Praga: 19.25. Pihala — Solija: 19.30. Lalka glasba — Beromünster: 20. Lalka glasba — Budimpešta: 19.25. Prenos iz Debrečina — Bukarešta: 20. Jazz — Trst-Milan: 21. Rossinijeva opera »Seviljski brivci« — Rim-Bari: 21. Simfonični koncert — Sottens: 20.30. Koračnice.

Nesramno. Mark Twain je nekoč dobil od uglednega Američana pismo, pa nanj ni odgovoril. Zato mu je ugledni Američan napisal še drugo pismo in mu priložil pisemski papir in znamko. Mark Twain je odgovoril po dopisnici: »Papir in znamko prejel. Prosim še za ovitek.«

Natančno po črki zakona. Neki iznajditelj je prijavil za odgovornega urednika osebo, ki je že umrla. Ko so ga oblasti klicale na odgovor, je dejal: »Nikjer v tiskovnem zakonu ni rečeno, da mora biti odgovorni urednik živ.«

Izdala se je. Gospodinja služkinji: »S kom ste pa prav kar govorili v veži?« — »Z bratom.« — »Tako? Kako mu je pa ime?« — »Teja mi pa še ni povedal.«

Tudi zabava... Družba se pogovarja o pasjih dirkah. Nekoga vprašajo, zakaj je imenoval svojega psa »slepjarja«. — »Za zabavo.« je odgovoril vprašani. »Vi bi samo videli, koliko ljudi se na ulici ozira, če pokliče svojega psa.«

Kratka procedura. V nekem laboratoriju so napravili poskus, koliko časa preteče od striženja ovce do izgotovljenega sukna. To proceduro je mogoče opraviti v 130 minutah ali dveh dobrih urah.

Kdo bi vedno premišljeval o težkih časih, ki jih preživljajo zdaj milijoni in milijoni, posebno tisti, ki jih je vojna neposredno prizadela — si menda mislijo te srečne trojčice, hčerke najbrž nič manj srečnega očeta, panamskega poslanika Boyda v Združenih amer. državah. Te si lahko mislijo, ne?

43

Kot poročevalec sem bil vsega priča kakih 12 konferenc o vprašanju reparacij, ki je poslabšalo mednarodne odnose za več kakor desetletje po vojni. Stotine milijonov besedi so popisovale ta večna prerakanja. Vse kar sem zvedel na tistih konferencah, bi se dalo z malo besedami povedati takole:

Državniki in narodni gospodarstveniki so obžalovanja vredno malo vedeli o skrivnostnih silah mednarodnega gospodarstva in denarstva. Nekateri so imeli fantastične pojme o sposobnosti premaganih držav za nadomestitev vojne škode in o sposobnosti zaveznikov za plačilo vojnih dolgov Ameriki.

Prvo poznavstvo s temi z res zmotnimi pojmi sem sklenil v Newyorku, preden sem šel v Evropo. Bil sem izbran za razgovor s pomembno osebnostjo v Wallstreetu, newyorskem gospodarskem središču. Bil je to imetnik ene največjih bank na svetu. Zvedel naj bi bil od njega približno cenitev o največjem znesku, ki bi ga Amerika mogla posoditi zaveznikom, da bi nadaljevali vojno. To je bilo ravno tedaj, ko smo Amerikanci vstopili v vojno.

Ko je povprašal svoje sodelavce, je ta ugledni strokovnjak, ki je zahteval, da njegovega imena ne povemo, precenil, da bi mogla Amerika posoditi zaveznikom milijardo dolarjev. Če je kdo mogel zanesljivo ocenjevati, je bil to on.

Moje poročilo je povzročilo silno presenečenje zaradi ogromnega zneska. Toda preden je bilo vojnih posojil konec, smo razpodelili 11 milijard dolarjev. Strokovnjak je cenil enajstkrat prenižen in

po vojni je Amerika dala Evropi še enkrat 11 milijard dolarjev gospodarskih posojil. Od teh 22 milijard jih bomo kaj malo dobili nazaj.

Bil sem nekoč pri odboru, ki ga je vodil lord Cunliffe, guverner Angleške banke. Odbor je bil imenovan, da bi precenil, koliko bo mogoče dobiti iz Nemčije vojne odškodnine. Odbor se je zedinil na pravilno vsoto 22 milijard funtov sterlingov (6600 milijard din). Poročilo odbornikov se je glasilo, da Nemčija lahko plača to vsoto, ne da bi bile zaradi tega prizadete zahteve mednarodne trgovine.

Ko je Dawesov odbor konec koncev določil okroglo vsoto, je znašala natanko 3636 del vsote Cunliffejevega odbora, ali 182 milijard zlatih mark. Tudi to ni bilo nikdar plačano. Med svetovno denarno krizo je Nemčija dobila odlok in reparacije so spremenili v tekoča odplačila.

Te konference so znatno pretresle mojo vero v modrost mednarodnih gospodarstvenikov. S časom je prišlo do nadaljnjih pretresov. Posebno poučen je en primer.

Sir Josiah Stamp, eden poglavitnih mojstrov Dawesovega načrta, ravnatelj Angleške banke in eden prvih gospodarskih veljakov v Evropi, je v Londonu pred skupino ameriških dopisnikov govoril na črni ponedeljek, na dan, ko je bila Anglija prisiljena, da opusti zlato podlago svojega denarja. Anglija je v tem dejstvu videla polom. Država ni bila nikdar tako potlačena in mračna od tistega dne v marcu 1918, ko so Nemci v Franciji predrl vrste pete angleške armade.

Sir Josiah nam je dejal, da se bo po njegovi premišljeni sodbi funt sam od sebe ustalil v razmerju 4.60 do dolarja. Redni tečaj je bil 4.86 dolarjev za funt sterling. Razlagal je, da resnična vrednost funta ne znaša več kakor 4.60 dolarja, če se oziramo na vse finančne, politične in gospodarske okoliščine.

K sreči ni nihče od nas špekuliral na cenitev sira Josiaha. Funt sterling je nekoč padel pod 3.20 dolarja in se dolgo gibal okoli 3.50 dolarja.

V Londonu sem bil deležen dvomljivega odlikovanja, da sem edini človek, ki je kralju Juriju obrazil hrbet. Dodajam hitro, da se je to zgodilo nehot.

Zjutraj sem se pogosto sprehajal po Hyde parku. Ko sem nekoga jutra šel ob ograji Rotten Rowa, brez klobuka, ker je bilo toplo,

sem pogledal in čisto nepričakovano stal nasproti kralju Juriju, ki je jeznil pet čevljev mimo mene. Pozdravil je z resnim obrazom. Kar sam od sebe sem se obrnil, da bi videl, koga je pozdravil. Zapazil sem, da sem bil to jaz sam.

Ko sem ga prihodnjič srečal v parku, se je smehljaj. Očitno se je spominjal moje nerodnosti.

Pozneje sem ga pogosto videl ob lepih jutrih okoli pol devetih na Rotten Rowu. Po navadi je jeznil s spremljevalcem, vrh tega pa je imel s seboj še hlevčarja, ki je bil očitno neoborožen in je jahal dvajset korakov za njim.

Značilno je bilo, da je vladar največje države sveta brez straže ali vidnih ukrepov za osebno varstvo jeznil po javnem nasadu na sprehod. Ta čas je bilo zjutraj malo pešcev, tisti ducat ali dva jezdec pa se je spretno izogibalo, da bi zijalo v kralja ali se delalo, kakor da ga pozna.

V Parizu sem v svojem časnikarskem delu doživel največji poraz. Nekaj komunistov je priredilo demonstracije proti Ameriki in nepoznan človek je poslaniku Herriku poslal bombo v škafli čokolade. Herrikov služabnik je škaflo odprl, razletelo se je, in ga ranilo.

Poslanik je drvel v hotel »Crillon«, da bi opozoril generala Pershinga, ki je bil tedaj v Parizu. Bal se je, da ne bi veljal kak atentat tudi njemu. Ko je tekkel po veži hotela »Crillon«, ga je videl J. Carlisle McDonald, ki je bil tam zaradi nekega drugega poročila. McDonald je opazil Herrikovo očitno razburjenje, vprašal ga je, kaj je in zvedel vse zgodbo.

Jaz nisem o tem zvedel ničesar, dokler niso prišle razburjene brzojavke iz newyorskega uredništva. Poslaništvo ni na telefonska vprašanja odgovorilo nič, policija ni nikogar pustila noter in jaz nisem mogel Herrika najti.

Preteklo so ure, preden sem dobil potrdilo o bombnem atentatu. Približno vsake četrt ure je prišla nova razburjena brzojavka iz Newyorka, vsega jih je bilo trinajst.

Ko sem konec koncev imel poročilo, je bilo za večerne liste v Newyorku prepozno in bil sem čisto potlačen. Samo časnikar more razumeti, kako sem bil tedaj nesrečen in kako ponižan pri takem dogodku. Moji odnosi do newyorskega uredništva so bili mesece in mesece napeti in še zdaj sem nesrečen, kadar se tiste storijske spomnim.